

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus V. De aliis effectibus excommunicationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

communicationem concessit, vel ab habente eandem, aut maiorem potestatem. Cùm perspicuum sit iudicem minorem, non posse validè restringere concessionem à maiori factam.

ARTICVLVS V.

De aliis effectibus excommunicationis.

OCTAVVS effectus est, privare excommunicatum omni communicatione forensi, ita scilicet vt nequeat esse Iudex, Procurator, Actor, aut Testis etiam in civilibus. Verùm ad pleniorum horum intelligentiam.

Nota 1. acta per iudicem Ecclesiasticum, non toleratum, non modò esse illicita, sed etiam invalida; cùm privatus sit iurisdictione. Licet autem aliqui dicant, gesta per iudicem secularem vitandam, non esse invalida, alii tamen oppositum communiter statuerunt, à quorum sententia recedendum non est. Loquor de iudice non tolerato, nam acta tolerati sunt tantùm illicita; cùm iurisdictione non privetur.

Nota 2. multos existimare, excommunicato non tolerato invalidè conferri officium aliquod sacularitatis, aut dignitatem habentem annexam iurisdictionem. Alii tamen, defectu certi iuris, docent probabiliter eiusmodi collationem esse validam, esto sit illicita, & irritari possit.

Imò autores prioris sententiæ fatentur, collationem illam validè fieri, quando aliquis ex testamento, vel ab intestato acquirit aliquod dominium temporale, adiunctam habens dignitatem & iurisdictionem. Quia accessorium sequitur principale, quod ab excommunicato validè acquiri potest. Et à fortiori valet collatio alicuius dignitatis, vel officii non habentis annexam iurisdictionem, vt gradus Doctoratus, officii Tabellionis, Procuratoris, &c. vt omnes concedunt.

Nota 3. etsi quilibet ex iure naturæ possit se defendere, adeoque ea agere quæ ad propriam defensionem spectant, non tamen posse excommunicatum esse aliàs actorem in iudicio, siue seculari, siue Ecclesiastico. Quod si agit dum vitandus est, à iudice repelli debet: si tamen non repellitur, gesta per illum in iudicio valida censei debent, cum nullo iure irritentur.

Verùm potest aduersarius contra excommunicatum excipere, etiam si toleratus sit; & iudex tenetur exceptionem admittere, adeoque excommunicatū repellere, modo excommunicatio publica sit, aut excipiens eam intra octo dies aperte probet.

Nota 4. acta publica Tabellionis vitandi non valere in foro externo, si tamen fiant ex consensu partiū, quibus nota est excommunicatio, probabile est ea valere in foro conscientiæ. Imò si Tabellio toleratus sit, illius acta, ob exceptionem sufficienter probatam, à iudice rescindi debent.

Nota 5. excommunicatum licitè posse ferre testimonium, si sit toleratus, modo sua sponte non se ingerat: at non si vitandus sit, nisi in causa fidei, & ut quidam volunt, etiam matrimonii, quia est res valde fauorabilis. Illius tamen testimonium valet, si non repellitur.

Nota 6. similiter non posse vitandum licitè exercere officium Advocati, Procuratoris, Tutoris, &c. quandiu tamen non repellitur, gesta per illum valent.

Notus effectus est irritare rescripta Apostolica: verùm hic effectus vix hodie est in vñ, quia in eiusmodi rescriptis apponi solet absolutio ab omnibus censuris, ad effectum valoris ipsorum.

Vbi nota 1. litteras & facultates quæ obtinentur ab Episcopis, vel à super omnibus temporalibus, non esse irritas, e si obtinens sit excommunicatus. Quia iura loquuntur tantum de rescriptis Pontificiis; & cum materia sit odiosa, quod de illis dicitur

tar, ad a
Nota 2
rescripta
ita esse,
censuris:
hæresim
forduit: q
lias causa

Verum
nec proba
mento N
neratim a
latur exc
particula
concessio
sine ampl

Decim
num in ex
desat, v
di, tanqu

Ecclesia
post annu
refis, con
maciæ de
si per aliu
damnari

Hacten
quæ i

cum non
ligatum p
llione ad

Vnde h
taliter, p

tar, ad alia non est extendendum.

Nota 2. ex aliquorum sententia, in certis casibus rescripta Pontificia ab excommunicato obtenta irrita esse, etsi in iis apponatur absolutio ab omnibus censuris: vt si obtinens sit excommunicatus propter hæresim, aut si per annum in excommunicatione infortuit: quia tunc de hæresi suspectus est; vel ob alias causas quas quisque fingere potest.

Verum alii eiusmodi limitationes non afferunt, nec probandas puto, cum careant sufficienti fundamento. Nam præterquam quod absolutio datur generaliter ab omnibus censuris, cum per eam non tollatur excommunicatio, sed tantum pro tali effectu particulari suspendatur, nulla ratio est cur talem concessionem restringamus; maxime cum fauores sint ampliandi.

Decimus effectus est, vt si excommunicatus per annum in excommunicatione perseueret, seu infortuit, vt iura loquuntur, possit contra illum procedi, tanquam de hæresi suspectum: quia auctoritatem Ecclesiæ, & sacramenta contemnere videtur. Vnde si post annum citatus, ad purgandam suspicionem hæresis, comparere renuit, non modo ratione contumaciæ declarari potest excommunicatus, sed etiam si per alium annum purgare se negligat, vt hæreticus damnari potest.

ARTICVLVS VI.

De minori excommunicatione.

HAstenus de maiori excommunicatione: *minor* quæ incurritur participando in rebus prohibitis cum non tolerato, est, *Censura Ecclesiastica priuans ea ligatum passiuam Sacramentorum participatione, & electione ad beneficia Ecclesiastica.*

Vnde hac excommunicatione affectus peccat mortaliter, per se loquendo, sumendo Sacramentum aliquod,

H 6

aliquod,